

Meditsiinidoktor Riina Vibo

Janika Kõrv – TÜ närvikliinik

2. mail 2007 kaitses Tartu Ülikooli arstiteaduskonna nõukogu ees doktoriväitekirja Riina Vibo. Doktoriväitekirja “Kolmas Tartu insultiregister 2001–2003: haigestumus, letaalsus, riskitegurid ja hilistulemused” (“The Third Stroke Registry in Tartu, Estonia from 2001 to 2003: incidence, case-fatality, risk factors and long-term outcome”) valmis Tartu Ülikooli närvikliinikus. Selle juhendajateks olid dotsent Mai Roose, vanemteadur Janika Kõrv ja dotsent Sulev Haldre. Väitekirja oponentideks olid Helsingi Ülikooli neuroloogiaprofessor Markku Kaste. Oponentide hinnang väitekirjale oli väga positiivne, töö praktilist väärtust suurendab veelgi epidemioloogiliste insuldiuuringute järjepidevus TÜ närvikliinikus viimase 30 aasta jooksul. Nõukogu otsusega tunnustati Riina Vibo meditsiinidoktori kraadi vääriliselt.

Uurimistöö põhieesmärgiks oli teha kindlaks insuldi esmahaigestumus ja letaalsus Tartu rahvastikus aastatel 2001 kuni 2003, võrrelda saadud tulemusi teiste rahvastikupõhiste insuldiuuringute andmetega ning analüüsida insuldihaigestumuse ajalisi muutusi aastatel 1970 kuni 2003. Samuti oli eesmärgiks teha kindlaks insuldihaigete paranemise ulatus ning igapäevaelus toimetulek 6 kuud ja 1 aasta pärast esmast insulti ning analüüsida neid mõjutavaid tegureid. Väitekirja teiseks osaks oli uurida põletiku ning oksüdatiivse stressi näitajaid veres insuldi ägedas staadiumis, võrrelda saadud

tulemusi tervete kontrollisikute andmetega ning hinnata nende mõju insuldist paranemisele.

Kaks aastat kestnud uuringu vältel registreeriti prospektiivselt kokku 451 esmase insuldiga patsienti Tartu linnast, haiglaravil viibis neist 88%. Insuldi esmahaigestumus Tartus oli võrreldav teiste Euroopa riikidega, kuid nooremates vanuserühmades oli see suurem kui enamikus võrdlusriikides. Viimase aastakümne jooksul on haigestumus Tartus oluliselt vähenenud ning saavutanud 1970. aastate taseme. 1970. aastast alates on oluliselt vähenenud haigete 28 päeva letaalsus. Üheks letaalsusmäärade vähenemise tõenäoliseks põhjuseks on haiglaravile suunata-

vate patsientide suurenenud osakaal. 6 kuu möödudes tuli igapäevaeluga hästi toime alla poole ning 1 aasta pärast umbes kolmandik patsientidest. Regressioonanalüüsi kohaselt halvendasid igapäevaelutoimingutega toimetulekut naissugu, kõrge vanus, veresuhkru väärtus haigestumisel >10 mmol/l ning raske kliiniline seisund 7. haigestumisjärgsel päeval. Kuni 70aastaste isheemilise insuldiga patsientide riskitegureid hindava juhtkontrolluuringu tulemused näitasid olulist erinevust homotsüsteiini, triglütseriidide, C-reaktiivse valgu (CRV) ja fibrinogeeni, kuid mitte oksüdeeritud väikse tihedusega lipoproteiini plasmakontsentratsioonides insuldihaigetel võrreldes kontrollisikutega. Nii suurenenud CRV- kui ka fibrinogeenisisaldus veres olid seotud insuldi prognoosiga: igapäevaeluga toimetulek 1 aasta pärast insulti oli nendel patsientidel oluliselt halvem võrreldes haigetega, kelle vastavad väärtused olid normis.

Uurimistulemuste põhjal on ilmunud 6 publikatsiooni, millest viis on avaldatud

rahvusvahelise levikuga eelretsenseeritavates teadusajakirjades. Uurimistöö valmis Eesti Teadusfondi toel (grandid nr 4342 ja 5537).

Riina Vibo on sündinud 30. jaanuaril 1975 Tallinnas. 1993. a lõpetas ta Tallinna Nõmme Gümnaasiumi ja astus Tallinna Meditsiinikooli. Aastatel 1994–2000 õppis R. Vibo Tartu Ülikooli arstiteaduskonnas arstiteaduse põhiõppes ning pärast ülikooli lõpetamist ja sellele järgnevat aastast internatuuri astus ta 2001. a TÜ närvikliiniku doktorantuuri. Alates 2005. a on Riina Vibo neuroloogia resident. Ta on end täiendanud insuldi suveülikoolis 2001. a Helsingis ja 2006. a tõendus põhise neuroloogia koolitustsükli Euroopa eri keskustes.

Meditsiinidoktor Riina Vibo on poja ja kaksikutest tütarde ema, tema elukaaslane Jaan Sütt töötab anestezioloogina.

Janika.Korv@kliinikum.ee